

актуалізації людини похилого віку, як один із аспектів соціально-педагогічної підтримки людини похилого віку;

3. Організація дозвілєвої діяльності людей похилого віку як засіб актуалізації суб'єктної позиції людини похилого віку, який спрямований на подолання негативних факторів життєдіяльності даної категорії клієнтів;

4. Розроблення Стратегії підтримки людини похилого віку в Україні з метою стимулювання активної життєвої позиції людини похилого віку, поліпшення якості життя, використання досвіду старшого покоління як важливого ресурсу розвитку суспільства;

5. Розроблення єдиної моделі соціально-педагогічної підтримки людини похилого віку через систему ефективної взаємодії державних і недержавних закладів.

Висновки. Виділені нами напрями соціально-педагогічної підтримки людини похилого віку співвідносяться з соціальною політикою держави щодо підтримки людини похилого віку і спрямовані на вирішення основних завдань, які держава ставить перед суспільством щодо вирішення проблем людини похилого віку: підготовка суспільства до демографічних змін, які від-

буваються в суспільстві; підвищення якості життя людини похилого віку; розширення мережі соціальних послуг у відповідності до потреб людини похилого віку.

Список використаних джерел

1. Ермак Н.О. Педагогическая поддержка качества жизни людей пожилого возраста средствами художественного творчества : дис. ... д. пед. н. : 13.00.01 / Ермак Наталья Александровна; Педагог. ин-т Южного федерального ун-та. – Ростов-на-Дону, 2009. – 408 с.
2. Колениченко Т.І. Теоретико-методологічні засади дослідження проблеми соціально-педагогічної підтримки людей похилого віку в закладах соціального обслуговування / Т.І. Колениченко // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Сер. 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. – К., 2014. – Вип. 19. – С. 147–154.
3. Наказ Міністерства соціальної політики України № 28 від 20.01.2014 р. "Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах"
4. Оцінка потреб дитини та її сім'ї / І.Д. Зверева, З.П. Кияниця, В.О. Кузьмінський, Ж.В. Петрович, І. Саммон; За заг. ред. І.Д. Зверевої. – К. : Держсоцслужба, 2007. – 144 с.
5. Яцемирская Р.С. Социальная геронтология : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Раиса Сергеевна Яцемирская, Инна Григорьевна Беленькая. – М. : Гуманит изд. Центр ВЛАДЮС, 2003. – 224 с.

Надійшла до редколегії 16.05.16

Татьяна Колениченко, канд. пед. наук, доц.

Черниговский национальный технологический университет, Чернигов

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ПОДДЕРЖКИ ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ В УКРАИНЕ

В статье проведен анализ понятия "старость" и предложено авторское определение данного понятия. Приведены результаты проведенного пилотного этапа исследования по выявлению потребностей пожилых людей; осуществлена оценка выявленных потребностей и определены уровни на которых будет происходить удовлетворение выявленных потребностей людей пожилого возраста: микроуровень (община) мезоуровень (местный уровень) макроуровень (национальный уровень). Выявлено и раскрыто содержание основных направлений поддержки пожилого человека в трансформационном обществе.

Ключевые слова: человек пожилого возраста, социально-педагогическая поддержка, старость, уровни удовлетворения потребностей, степень удовлетворения потребностей, направления поддержки пожилого возраста.

Tetiana Kolenichenko, PhD, Assoc. Prof.

Chernihiv National Technological University, Chernihiv

THE MAIN DIRECTIONS OF SOCIO-EDUCATIONAL SUPPORT OF ELDERLY PEOPLE IN UKRAINE

The article analyzes the concept of "old age" and proposes the author's definition of this concept. The results of the pilot phase of the research for the identification of the elderly people's needs have been presented; the estimation of identified needs and levels which will meet the identified needs of the elderly person: micro (community); mezo (local level); macro (national level) have been grounded. The content of the main directions of the elderly person's support in social transformation has been shown and disclosed.

Keywords: elderly people, socio-educational support, old age, levels of needs, satisfaction of needs, directions of elderly person's support.

УДК 378+37.013.42+371+371.134

Тетяна Костюченко, асп.

Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського, Одеса

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В СТРУКТУРІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ

В статті висвітлені основні аспекти здоров'язбережувальної компетентності, як необхідної складової в структурі фахової підготовки майбутніх соціальних педагогів. Проаналізовані умови, в загальній, та педагогічні умови, зокрема, для успішної реалізації здоров'язбережувальної компетентності в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців соціально-педагогічної сфери. В результаті дослідження виділені такі основні педагогічні умови: формування позитивної мотивації на здоров'язбереження, використання різноманітних видів рухової діяльності, пропагування здорового способу життя, цілеспрямована та ефективна організація часу на роботу та відпочинок.

Ключові слова: педагогічні умови, психолого-педагогічні умови, здоров'язбережувальна компетентність, фахова підготовка, соціально-педагогічна сфера.

З кожним роком система підготовки майбутніх фахівців соціально-педагогічної сфери піддається значного реформування. Це пов'язано як з кризовими явищами в нашому суспільстві (ускладненням життєвого середовища, змінами моральних цінностей, зростанням соціально негативних явищ і соціально небезпечних захворювань, збільшенням кількості людей, які опиняються у складних життєвих обставинах), так і з процесами оновлення освітніх систем, що відбуваються в європейських країнах і пов'язані з визнанням якості знань, як одного з найголовніших чинників прогресу та добробуту. Ці та інші зміни висувають нові вимоги до професійної

підготовки фахівців соціальної сфери, в якій пріоритетним напрямком є вивчення проблематики становлення професіоналізму та професійної компетентності як його головної складової.

Вивчаючи питання формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх соціальних педагогів в процесі фахової підготовки та аналізуючи наукові дослідження в цьому напрямку, ми дійшли висновку, що створення сприятливих педагогічних умов, які примножують збереження та зміцнення здоров'я майбутніх фахівців, а також сприяють формуванню їх професійної готовності до здійснення здоров'язбере-

жувальної діяльності, є однією з необхідних умов нашого дослідження [10].

Тож метою нашого дослідження став аналіз та порівняння визначень "умови" та "педагогічні умови"; ми проаналізували та описали педагогічні умови, що забезпечують формування здоров'язбережувальної компетентності в процесі фахової підготовки майбутніх соціальних педагогів.

Перш ніж розглянути питання педагогічних умов забезпечення здоров'язбережувальної компетентності в структурі фахової підготовки майбутніх соціальних педагогів, нам необхідно звернути увагу на визначення самого поняття "умови" й "педагогічні умови".

Поняття "умови" трактується різними вченими по-різному (С. Ожегов, Н. Яковлева, І. Фролов, В. Борукова), що дає підстави визначати їх як обставини, від яких щось залежить, з одного боку, а з іншого – як певна обстановка, в якій щось відбувається. З. Курлянд вважає, що явище є умовою в тому разі, якщо воно зумовлює існування іншого [11].

Аналізуючи дослідження в психолого-педагогічній сфері діяльності були виділені наступні аспекти визначення поняття "умови":

- це сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів і матеріально-просторового середовища, спрямованих на вирішення поставлених задач (А. Найн);
- як сукупність взаємозалежних і взаємообумовлених обставин процесу діяльності (С. Ожегов);
- єдність об'єктивного і суб'єктивного, внутрішнього і зовнішнього, сутності і явища (Н. Яковлева);
- вираження відносини предмета до явищ, що оточують його, без яких він існувати не може (І. Фролов);
- ставлення предмета до явищ, що його оточують, і без яких його існування неможливе (Ю. Загородній);
- правила, що забезпечують оптимальну діяльність (С. Борукова); категорія, що визначається як система певних форм, методів, матеріальних умов, реальних ситуацій, які об'єктивно склалися чи суб'єктивно створені, необхідні для досягнення конкретної педагогічної мети (О. Пехота);
- як підсумок цілеспрямованого відбору, конструювання і застосування елементів, змісту, методів (приймів), а також організаційних форм навчання для досягнення дидактичних цілей (В. Андреев);
- взаємозв'язана сукупність внутрішніх параметрів та зовнішніх характеристик функціонування, що забезпечують високу результативність навчального процесу і відповідають психолого-педагогічним критеріям оптимальності (В. Манько);
- сукупність зовнішніх та внутрішніх обставин (об'єктивних заходів) освітнього процесу, від реалізації яких залежить досягнення поставлених дидактичних цілей (М. Малькова) [1].

З філософського погляду, умови – це категорія, яка відображає відношення предмета до навколишніх явищ, без яких він існувати не може. При цьому сам предмет виступає як щось зумовлене, а умова – як відносно зовнішня його розмаїтість об'єктивного світу. На відміну від причини, яка безпосередньо породжує те чи те явище або процес, умова складає те середовище, ситуацію, в якій вона виникає, існує й розвивається. Умова є необхідною обставиною, яка дає можливість здійснення, створення й утворення чогось або сприяє чомусь. Її особливістю є те, що вона сама, без діяльності людини, не може стати визначально-продуктивною [15].

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови умова визначається як вимога, пропозиція, що висувається однією зі сторін, які домовляються про щонебудь; як усна чи письмова домовленість про що-

небудь; як правила, які встановлені в будь-якій сфері життя, діяльності; як обставини, за яких відбувається чи залежить будь-що [2, с. 129].

Щодо поняття "педагогічні умови", то сучасними науковцями (Ю. Бабанський, О. Вітун, К. Конюхов, З. Курлянд, К. Недялкова, В. Стасюк, О. Цокур, І. Яковлева, Л. Яновська та ін.) вони також трактуються по-різному:

- як обставини, від яких залежить і відбувається цілісний педагогічний процес професійної підготовки спеціалістів, опосередкованих активністю особистості, групи людей (В. Стасюк);
- як зовнішні відносно особистості обставини середовища навчання й виховання, що є причиною якісних змін особистості студента (К. Недялкова);
- як сукупність обставин, об'єктів і заходів, необхідних для здійснення досліджуваного процесу (Л. Яновська);
- як сукупність взаємопов'язаних передумов, необхідних для створення цілеспрямованого освітнього процесу певної професійної підготовки (Е. Пенчук);
- як якісна характеристика основних факторів, процесів і явищ освітнього середовища, що відбиває основні вимоги до організації діяльності (О. Бехтенова);
- як сукупність об'єктивних можливостей, обставин педагогічного процесу, що цілеспрямовано створюються й реалізуються в освітньому середовищі й забезпечують вирішення поставленої педагогічної задачі, комплекс заходів, що сприяє підвищенню ефективності цього процесу (С. Бегідова, Н. Боритко, С. Хазова) та ін [9].

Педагогічна умова, згідно з визначеннями З. Курлянд, Р. Хмелюк, розглядається як зовнішня передумова для існування і розвитку явищ, тобто визначається певна умова, яка стає передумовою чогось іншого [14, с. 30]. Під педагогічною умовою розглядають шлях, обставину, спонукання, уявний результат, напрям [12].

С. Гончаренко під педагогічними умовами розуміє такі обставини, за яких компоненти навчального процесу (навчальні дисципліни, методика його викладання, навчання і виховання) подані в найкращих взаємовідносинах та взаємозв'язках, що дають можливість учителям плідно викладати, керувати навчальним процесом, а учням – успішно навчатися [5, с. 118].

За деякими дослідженнями виділяється також і поняття "організаційно-педагогічні умови". Так, досліджуючи організаційно-педагогічні умови формування культури здоров'я студентів, І. Яковлева доходить висновку, що вони є сукупністю обставин, необхідних для формування культури здоров'я студентів вищого педагогічного навчального закладу, що передбачають інтеграцію наукових знань студентів про культуру здоров'я, усвідомлення і прийняття культури здоров'я як професійно-особистісної цінності, оволодіння студентами вміннями й навичками здоров'язбережувальної діяльності, включення в культурно-оздоровчу діяльність, формування потреби у зміцненні здоров'я [16].

Дещо по-іншому визначає організаційно-педагогічні умови О. Вітун, розглядаючи їх як зовнішні обставини, що суттєво впливають на протікання педагогічного процесу, в тій чи іншій мірі свідомо сконструйовані педагогом, які інтенціонально передбачають, але не гарантують певного результату процесу [3].

В. Оржеховська, в свою чергу, виділяє такі педагогічні умови в методологічній діяльності освітнього закладу, що спрямовані на здоров'язбереження: просторово-предметна достатність (санітарно-гігієнічне та матеріально-технічне забезпечення); емоційно-мотиваційний зміст діяльності (потреби, інтереси, ціннісні орієнтації, які впливають на формування позитивного відношення до здоров'язбережувальної діяльності); оптимальний підбір методів навчання та виховання, що сприяє орга-

нізації діяльності здорового способу життя; використання змішаної моделі навчання під час здоров'язбережувальної діяльності (спеціалізовані предмети навчання, такі як екокультура, здоров'язбережувальні технології, валеологія, основи здоров'язбереження); психологічна та методологічна готовність майбутніх соціальних педагогів до діяльності зі збереження здоров'я (обізнаність в сучасних медико-фізіологічних дослідженнях, вміння планувати, організовувати та реалізовувати здоров'язбережувальну діяльність, бути взірцем у веденні здорового способу життя); соціальне оцінювання і стимулювання поведінки зі збереження здоров'я учасників навчально-виховного процесу [12].

В своїх соціально-педагогічних дослідженнях С. Кириленко виділяє наступні найбільш ефективні умови формування культури здоров'язбереження: усунення помилок у виховному процесі; посилення уваги до особистості з урахуванням її можливостей і потреб, допомога в захисті прав шляхом використання здоров'язміцнювальних, здоров'яформувальних, здоров'язбережувальних технологій; розширення соціального досвіду та життєвих навичок молоді, що передбачає їх позитивну мотивацію, орієнтовану на здоровий спосіб життя; спонукання молоді через створення традицій освітніх закладів щодо ведення здорового способу життя (відкриті заняття, змагання, форуми, збори); цілеспрямоване науково-методичне забезпечення, вдосконалення теоретичної та методичної підготовки педагогічних кадрів до здійснення здоров'язбережувальної діяльності (післядипломна педагогічна освіта, семінари, конференції, майстер-класи) [8, с. 10]. В той же час С. Кириленко розглядала соціально-педагогічні умови, в діяльності зі старшокласниками, а не студентами, що й відзначається специфікою цієї вікової категорії.

В нашому ж дослідженні ми розглядаємо педагогічні умови забезпечення здоров'язбережувальної компетентності майбутніх соціальних педагогів у процесі фахової підготовки в вищих навчальних закладах.

Процеси реалізації здоров'язбереження у вищих навчальних закладах були розглянуті О. Глебовою, яка виділила низку педагогічних умов для успішного їх впровадження, а саме: формування ставлення до здоров'я як до основоположної цінності; опора в освітньому процесі на досвід студента; стимулювання рефлексивної діяльності й усвідомлення студентом особистої відповідальності за власне здоров'я; розробка і реалізація в освітньому процесі вищого навчального закладу спецкурсу з педагогіки здоров'я [4].

Нами було проаналізовано і дослідження В. Звєкової, яка розглядала педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів до організації здоров'язбережувального дозвілля школярів. Вчена виділяє наступні педагогічні умови: активізація пізнавальної діяльності студентів, оптимізація тренінгової діяльності зі студентами щодо оволодіння технологіями організації здоров'язбережувального дозвілля, використання потенціалу педагогічної практики з удосконалення дозвіллевого здоров'язбереження [7, с. 15].

Згідно з вищезазначеним та на основі власного досвіду, ми вважаємо, що найдоцільнішим буде використати такі педагогічні умови, які позитивно вплинуть на формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх соціальних педагогів у процесі фахової підготовки, а саме:

- формування позитивної мотивації на здоров'язбереження (врахування інтересів, мотивів й потреб майбутніх фахівців соціально-педагогічної сфери; емоційне підкріплення занять з фізичного виховання, настанова на здоров'язбереження);

- використання різноманітних видів діяльності, що забезпечують підтримання здоров'я в рівновазі (правильний підбір ефективних засобів оздоровлення, традиційних та нетрадиційних видів фізичної активності);

- пропагування здорового способу життя, як основи розвитку щасливої, життєздатної та гармонійної особистості (особистісний розвиток культури здоров'язбереження на підставі Я-концепції; формування самосвідомості студентів щодо важливості здоров'язбереження; формування моди на культуру здоров'язбереження);

- цілеспрямована та ефективна організація часу на роботу та відпочинок (використання сучасних методів тайм-менеджменту, які допомагатимуть ефективно використовувати час на роботу та відпочинок, що забезпечить підтримання здоров'я в рівновазі) [1].

Сутність першої педагогічної умови полягає в тому, аби замотувати студента соціально-педагогічного профілю до здоров'язбереження, адже більшість студентів володіють знаннями, що берегти здоров'я необхідно з молоді, але мало хто притримується цього твердження. Більшість молоді стає заручниками сучасної доби комп'ютеризації та сидячого способу життя. Знання з дисциплін фізичного навчання не стають переконливими для них у важливості регулярних фізичних навантажень. Означена проблема підкреслює важливість мотивації на формування здоров'язбережувальної компетентності як світоглядної орієнтації майбутніх соціальних педагогів, які виступають суб'єктами власної життєдіяльності і несуть власну відповідальність за своє здоров'я та майбутнє життя.

Друга педагогічна умова окреслює різноманітний спектр вибору засобів підтримання здоров'я в рівновазі й включає в себе національні та зарубіжні традиції формування культури здоров'язбереження. Адже незалежно від сфери професійної діяльності кожен молодий спеціаліст повинен володіти необхідними знаннями, уміннями та навичками свого фаху, досвід творчої діяльності та вмінні зберігати своє здоров'я, що означає володіти основами здоров'язбереження. Вчені О. Жаборницька, В. Язловецький та ін. визначають, що поряд із традиційними засобами фізичної культури, такими як, спортивні ігри, легка атлетика, плавання, біг та інші, набувають популярності й нетрадиційні види активності, такі, як аеробіка, йога, фітнес, реслінг. Означені нетрадиційні системи орієнтовані на підготовку студента до вміння регулювати свій психофізичний стан, передбачають поєднання психічної та фізичної діяльності й орієнтують на фізичний розвиток особистості [6].

Пропагування здорового способу життя визначається як культивування певного еталона здорової особистості, тобто того взірця, що стане засобом формування мотивації до фізичної рухової активності, якого особистість бажає наслідувати [13]. У майбутніх фахівців соціально-педагогічної сфери повинно формуватися ставлення до свого тіла, як до цінності, що спонукає до важливості здоров'язбереження. Тож пропагування еталона здорової особистості, ми розглядаємо, як педагогічну умову, тому, що воно є необхідною обставиною для ефективного процесу формування здоров'язбережувальної компетентності.

Четверту педагогічну умову ми означили, як цілеспрямовану та ефективну організацію часу на роботу та відпочинок, використання засобів тайм-менеджмент – раціонального використання часу.

Таким чином, під педагогічними умовами формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх соціальних педагогів у процесі фахової підготовки ми розуміємо спеціально організовану діяльність, що впливає на їх професійний та особистісний розвиток,

сприяє формуванню в них культури здоров'я, дотримання здорового образу життя й забезпечує результативність навчально-виховного процесу вищого навчального закладу у формуванні їхньої готовності здійснювати здоров'язбережувальну діяльність.

Список використаних джерел

1. Башавець Н.А. Компетентність та компетенція майбутніх фахівців з проблеми здоров'язбереження / Н.А. Башавець // Науковий вісник ПНПУ ім. К.Д. Ушинського. Збірник наукових праць. № 5-6. – Одеса, 2010. – С. 201–208.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (170000). – К., 2004. – 1440 с.
3. Витун Е.В. Формирование готовности к здоровому образу жизни у студентов нефизкультурных вузов на основе ценностных ориентаций : Автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 "Теория и методика профессионального образования" / Е.В. Витун. – Магнитогорск, 2007. – 24 с.
4. Глебова Е.И. Здоровьесбережение как средство повышения эффективности обучения студентов вуза : Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 – Екатеринбург, 2005. – 182 с.
5. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 374 с.
6. Жаборицька О.В. Нетрадиційні методи й системи оздоровлення : навчальний посібник / О.В. Жаборицька, В.С. Язловецький. – Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. Володимира Винниченка, – 187 с.
7. Звекова В.К. Підготовка майбутніх учителів до організації здоров'язбережувального дозвілля школярів : Автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / В.К. Звекова. – Одеса, 2009. – 20 с.
8. Кириленко С.В. Соціально-педагогічні умови формування культури здоров'я старшокласників : Автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.07 "Теорія і методика виховання" / С.В. Кириленко. – К. : 2004. – 21 с.

9. Книш Т. Дослідження проблеми удосконалення професійної валеологічної підготовки педагогів-вихователів у вищих закладах освіти / Т. Книш // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та вузі : зб. наук. пр. – Вип. 3. – Рівне : "Волинські береги", 2002. – С. 59–60.

10. Костюченко Т.М. Сутність та структура здоров'язбережувальної компетентності майбутніх соціальних педагогів / Т.М. Костюченко // Вісник Луганського національного університету ім. Т.Г. Шевченка : Педагогічні науки. – 2015. – № 2(291). – С. 174–181.

11. Курлянд З.Н. Професійна усталеність вчителя – основа його педагогічної майстерності / З.Н. Курлянд. – Одеса, 1995. – 160 с.

12. Нові технології навчання : науково-методичний збірник / Гол. ред. Б.І. Холод; Ред. кол.: О.Я. Савченко, О.І. Ляшенко, А.М. Федяєва та ін. – К. : НМЦВО, 2000. – Вип. 27. – 256 с.

13. Оржеховська В.М. Методологічні засади діяльності освітнього закладу, спрямованої на здоров'я / В.М. Оржеховська, О.О. Єжова // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 4. – С. 5–7.

14. Панферов В.Н. Психология человека : учебное пособие / В.Н. Панферов. – [2-е издание]. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2002. – 253 с.

15. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін. / За ред. З.Н. Курлянд. – [3-є вид., перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2007. – 495 с.

16. Философский энциклопедический словарь / Ред. кол.: С.С. Аверинцев и др. – [2-е изд.]. – М. : Советская энциклопедия, 1989. – 814 с.

17. Яковлева И.А. Организационно-педагогические условия формирования культуры здоровья студентов : Автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 "Теория и методика профессионального образования" / И.А. Яковлева. – Красноярск, 2008. – 21 с.

Надійшла до редколегії 29.05.16

Татьяна Костюченко, асп.

Южноукраинский национальный педагогический университет имени К.Д. Ушинского, Одесса

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩЕЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В СТРУКТУРЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ

В статье рассмотрены основные аспекты здоровьесберегающей компетентности, как необходимой составляющей в структуре профессиональной подготовки будущих социальных педагогов. Проанализированы условия, в общем, и педагогические условия, в частности, для успешной реализации здоровьесберегающей компетентности в процессе профессиональной подготовки будущих специалистов социально-педагогической сферы. В результате исследования выделены следующие основные педагогические условия: формирование положительной мотивации на здоровьесбережение, использование различных видов двигательной деятельности, пропагандирование здорового образа жизни, целенаправленная и эффективная организация времени на работу и отдых.

Ключевые слова: педагогические условия, психолого-педагогические условия, здоровьесберегающая компетентность, профессиональная подготовка, социально-педагогическая сфера.

Tatiana Kostyuchenko, post-graduate

Kostyantyn Ushynskiy Southern National Pedagogical University, Odessa

PEDAGOGICAL CONDITIONS OF THE HEALTH SAVINGS COMPETENCE IN THE STRUCTURE OF THE PROFESSIONAL TRAINING FOR THE FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES

The article highlights the main aspects of the health savings competence as a necessary component in the structure of professional training for the future social workers. The conditions in general and pedagogical conditions, particularly for the successful implementation of the health savings expertise in the training for future specialists of the social-pedagogical sphere. The study highlighted the following main pedagogical conditions: the formation of positive motivation to the health savings competence, using various types of motor activity, propaganda of the healthy lifestyle, focused and effective organization in time for work and leisure.

Keywords: pedagogical conditions, psychological and pedagogical conditions, the health savings competence, professional training, social-pedagogical sphere.

УДК 159.9.016.2

Анастасія Кунцевська, канд. психол. наук, доц.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У РОЗРОБЦІ ТЕХНОЛОГІЇ АВТОРСЬКИХ ПРОЕКТИВНИХ КАРТ "ГЕРОЇ І ЛИХОДІЇ"

У поданій статті наведено методологічний аналіз авторської технології структурно-рольових проективних карт "Герої і Лиходії". Автор наводить основні категорії діяльнісного підходу і розглядає можливості використання метафори в психологічній практиці.

Ключові слова: діяльнісний підхід, проективні карти, метафора.

На сьогоднішній день тренінгова та консультативна практика має багатий арсенал різноманітних арт-технік, які використовуються з метою діагностики, корекції, терапії. Творчість вже сама по собі містить терапевтичний ефект через тісний зв'язок із емоційною сферою особистості та нескінченні можливості самореалізації для кожного, незалежно від ступеню володіння спеціальними засобами або таланту. Творчість почасти є

спонтанним й неконтрольованим процесом, який дає змогу несвідомому, витісненому, забутому знайти свій вияв у її продуктах [12]. Саме тому, принцип творчості став основою для низки проективних методів і технік, де використовується спеціально розроблений стимульний матеріал, що "провокує" клієнта на продукування образів, метафор, асоціацій.